

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/384/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312205080
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5312205080.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci navrhovateľky Ing. C. D., nar. X. X. XXXX, bytom H., T. V. XXXX/XXXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Anton Hencovský & spol., so sídlom v L., W. X proti odporkyni Generali Poist'ovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3/A, IČO: 36 062 235, zastúpenej JUDr. Radkom Petruňom, advokátom so sídlom vo Q., F. XXX, v konaní o náhradu škody, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Čadca, č.k. 5C/70/2012-217 zo dňa 10. novembra 2014 v spojení s opravným uznesením toho istého súdu č.k. 5C/70/2012-243 zo dňa 18. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zaviazal odporkyňu nahradit' navrhovateľke trovy prvostupňového konania, z r u š u j e a v tejto časti mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

V ostatných častiach rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca zaviazal odporkyňu uhradiť navrhovateľke škodu na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 27 415,- eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako i úroky z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 6 998,- eur od 12. 3. 2012 do zaplatenia. Odporkyňu zároveň zaviazal nahradit' navrhovateľke trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 8 357,69 eur a zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok za návrh vo výške 1 644,50 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Pri rozhodovaní vo veci samej vychádzal z ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. v spojení s ust. § 427 ods. 1, 2, § 444 Občianskeho zákonníka, keď prihliadol na výsledky vykonaného dokazovania - najmä na závery znaleckých posudkov znalca MUDr. Jozefa Hudeca a Mgr. Emílie Kollárovej. Neprihliadol na vznesenú námietku premlčania zo strany odporkyne voči nároku navrhovateľky vo výške 4 613,50 eur, keď tento nárok podľa názoru súdu si navrhovateľka uplatnila už v samotnom návrhu a po podaní znaleckého posudku tento len upresnila. Pri ustálení výšky odškodnenia prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľka po vážnom úraze trpí duševnými poruchami, a preto jej priznal odškodnenie v zmysle položky 254 vo výške 6 998,- eur a titulom 50 % navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 20 417,- eur.

Nakoľko sa odporkyňa so svojim plnením dostala do omeškania peňažného záväzku, po márnom uplynutí lehoty 3 mesiace a 15 dní v zmysle § 11 ods. 5 a § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. dňom 12. 3. 2012 priznal jej v zmysle § 517 ods. 2 i úroky z omeškania zo sumy 6 998,- eur s prihliadnutím na výzvu zo dňa 21. 11. 2011.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal navrhovateľke ako úspešnej účastníčke náhradu trov prvostupňového konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, tak ako si ich uplatnila, v celkovej výške 8 357,69 eur.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojho právneho zástupcu odporkyňa. Žiadala napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmeniť, návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť dôvodiac tým, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec. Vo vzťahu k duševnému, resp. psychickému stavu navrhovateľky uviedla, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že duševné poruchy, ktorými navrhovateľka po dopravnej nehode trpela, sú prejavmi tzv. fantómových bolestí, ktoré navyiac u nej prestali, a preto je podľa jej názoru priznanie položky č. 254 u navrhovateľky neobhájiteľné. Zákon umožňuje súdu zvýšiť sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %, čo však neznamená, že sa súd môže v takomto prípade dopustiť ľubovôle a i z tohto pohľadu je podľa názoru odporkyne rozhodnutie súdu nepreskúmateľné. Z vykonaného dokazovania síce vyplynulo, že u navrhovateľky došlo k istým zmenám v spôsobe jej života a celkom nie určite k zmenám tak drastickým, kardinálnym, či existenčným, ktoré by odôvodňovali zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na maximálnu možnú zákonom predpokladanú hranicu. Zostalo jej zachované postavenie v rodine (žije naďalej v manželstve), ako aj na pracovisku, kde sa s odstupom času vrátila na svoje pôvodné pracovné miesto, pokračuje vo výkone pracovnej činnosti. Dokonca manžel navrhovateľky uviedol, že je to práve ona, ktorá je v súčasnej dobe jediným živiteľom rodiny.

Prvostupňový súd pochybil i pri rozhodovaní o trovách konania, kde priznal navrhovateľke neúčelne vynaložené úkony (návrhy na doplnenie dokazovania), keď podľa jej názoru v tomto prípade by patrila za tieto úkony odmena vo výške 1/2 základnej sadzby v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

Navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadala rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť. V celom rozsahu sa stotožnila s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý podľa jej názoru dostatočným spôsobom vyhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti, najmä s prihliadnutím na závery znaleckého dokazovania, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že navrhovateľka po nehode trpí duševnými poruchami, ktoré sú prejavmi výhradne tzv. fantómových bolestí. Pokiaľ odporkyňa poukazovala na vybrané lekárske správy MUDr. H., prvostupňový súd postupoval správne, keď pre posúdenie odbornej medicínskej otázky, týkajúcej sa hodnotenia psychických následkov, vychádzal z vykonaného znaleckého dokazovania znalca z odboru psychiatria. Nemožno prihliadnuť ani na námietku odporkyne, týkajúcu sa uplatnenej náhrady trov konania, lebo v prejednávanej veci sa nejednalo o návrh na zabezpečenie dôkazu v zmysle § 78 a nasl. O.s.p., ale o návrh na doplnenie dokazovania, kedy patrí advokátovi odmena v plnej výške v zmysle § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z..

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku o náhrade trov konania zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. a v tejto časti vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V ostatných častiach rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v časti nároku o náhradu škody (vo veci samej), v tejto časti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani v priebehu odvolacieho konania neboli zo strany účastníkov tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

V tomto smere správne prihliadol na závery znaleckého dokazovania, ktoré náležitým spôsobom vyhodnotil a keďže ani v priebehu odvolacieho konania neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, neprislúchalo odvolaciemu súdu vyhodnotiť vykonané dokazovanie iným spôsobom, než ho hodnotil súd prvého stupňa.

Je nepochybné, že navrhovateľka v dôsledku škodovej udalosti utrpela ťažké devastačné poranenie ľavej nohy s nutnosťou amputácie končatiny v stehne a už z tohto pohľadu je zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 %, t.j. v maximálnej možnej miere i podľa názoru odvolacieho súdu primerané, lebo je nepochybné, že takéto poranenie s trvalými následkami výrazným spôsobom zasiahlo do života navrhovateľky a obmedzilo ju vo vykonávaní i bežných úkonov, ktoré v čase pred úrazom

mohla vykonávať bez akýchkoľvek ťažkostí (i v tomto smere je potrebné poukázať na podrobné dôvody napadnutého rozhodnutia).

K pochybeniu zo strany prvostupňového súdu ale došlo pri rozhodovaní o náhrade trov konania, keď svoje rozhodnutie v tejto časti dostatočným spôsobom nezodôvodnil, najmä s prihliadnutím na účelnosť jednotlivých úkonov právnej služby a bez ďalšieho prevzal do svojho rozhodnutia vyčíslenie trov zo strany navrhovateľky.

Úkony právnej služby v občianskom konaní definuje zákonná úprava vo vyhláske č. 655/2004 Z.z. v ust. § 13a. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania ale musí súd vždy prihliadať na účelnosť vynaložených trov (§ 142 ods. 1 O.s.p.) a skúmať, či vykonanie takýchto úkonov bolo nevyhnutné pre uplatnenie práva, a to nielen s prihliadnutím na ich obsah, ale i s prihliadnutím na povinnosti účastníkov vyplývajúce im z príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (napr. povinnosťou účastníka je označiť dôkazy už v návrhu na začatie konania (§ 79 ods. 1 O.s.p.)). Nie každé podanie účastníka na súd potom z tohto pohľadu možno považovať za úkon právnej pomoci v zmysle ust. § 13a vyhlásky č. 655/2004 Z.z., a preto i z dôvodov rozhodnutia v tejto časti musí byť zrejmé, že súd venoval pozornosť hodnoteniu jednotlivých uplatnených úkonov, lebo v opačnom prípade je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné, čím odníma možnosť neúspešnému účastníkovi konať pred súdom.

Účastník má právo v priebehu konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania, ak výsledky doterajšieho dokazovania umožňujú rozhodnúť o zmenenom návrhu (§ 95 O.s.p.), ale takáto zmena je vždy súčasťou pôvodného návrhu (ak by výsledky dokazovania neumožňovali rozhodnúť o zmenenom návrhu, súd takúto zmenu nepripustí), čo platí i o prípadných úpravách a upresneniach návrhu a v žiadnom prípade ju nemožno považovať za samostatný úkon právnej pomoci. Súd koná totiž vždy o jednom návrhu (či už pôvodnom alebo zmenenom), a pokiaľ teda priznal náhradu trov za úkon právnej pomoci - spísanie návrhu - nie je možné priznať odmenu za dva úkony.

Povinnosťou každého účastníka je predložiť, resp. navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení, a preto ani tieto úkony nemožno bez ďalšieho považovať za osobitné úkony právnej služby. Je výlučne na úvahe súdu, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná a ktoré nie a i tu by mal preto súd prihliadať na to, či tieto dôkazy bolo potrebné v konaní vykonať, resp. ktoré skutočnosti bránili účastníkovi navrhnúť tieto dôkazy už v samotnom návrhu na začatie konania, resp. pri námietke druhého účastníka a pod.. V opačnom prípade totiž môže nastať situácia, kedy účastník bude v priebehu konania niekoľkokrát navrhovať doplnenie dokazovania aj napriek tomu, že tak mohol urobiť pred súdom pri prvom úkone, čím dochádza k umelému navyšovaniu trov a od neúspešného účastníka potom nemožno spravodlivo požadovať, aby takéto trovy platil.

Znalecký posudok je jedným z dôkazov, ktoré súd hodnotí v súvislosti s ostatnými dôkazmi vykonanými v priebehu konania, a preto i účastník má právo k takémuto dôkazu sa vyjadriť (obdobne ako k výpovedi svedka), ale ani takýto úkon nemožno považovať bezvýhradne za úkon právnej pomoci s prihliadnutím na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. (účelnosť), najmä v situácii, keď účastník nemá žiadne námietky voči záverom znaleckého dokazovania. Účelom vyjadrenia k znaleckému posudku, a tým i jeho doručovania účastníkovi, je totiž zabezpečenie hospodárnosti konania s tým, aby v prípade námietok a zvážení ich opodstatnenosti mohol súd zabezpečiť doplnenie dokazovania na ústnom pojednávaní a pod..

V súvislosti so zásadou ústnosti súdneho pojednávania je potom potrebné posúdiť i tzv. „stanovisko k vyjadreniu protistrany“. Je povinnosťou súdu doručiť vyjadrenie protistrany účastníkovi tak, aby sa eventuálne mohol pripraviť na ústne pojednávanie. Účastník sa síce môže k takémuto vyjadreniu i písomne vyjadriť, ale je opätovne na súde, aby posúdil účelnosť takéhoto vyjadrenia (vyjadrenia k vyjadreniu) pri rozhodovaní o náhrade trov konania, čo sa musí prejavovať v dôvodoch jeho rozhodnutia.

V ďalšom konaní bude povinnosťou prvostupňového súdu opätovne rozhodnúť o návrhu navrhovateľky na priznanie náhrady trov prvostupňového konania s tým, že jednotlivé položky bude musieť zákonným spôsobom zdôvodniť s prihliadnutím na ich účelnosť, tak ako je to už vyššie naznačené s prihliadnutím povinnosti účastníkov vyplývajúce im z príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v súvislosti so zabezpečením hospodárnosti, a tým i bezprieťahovosti konania.

V novom rozhodnutí rozhodne súd i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 2 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.